

Європейський вимір української ідентичності.

Практична частина курсу підвищення кваліфікації вчителів історії та громадянської освіти – Команда UA.

ЗАПРОШЕННЯ ДО УЧАСТІ

Шановні колеги, досягнення європейської ідентичності – це передусім побудова «Європи» всередині України: на рівні своїх громад, у стінах навчальних закладів і у громадянському вимірі життя наших вихованців, кожного з нас зокрема. Саме про це ми дискутували на наших вебінарах, і це особливо актуально для українського суспільства в умовах тривалого збройного протистояння з ворогом.

Війна змінила не лише соціальний чи економічний ландшафт України – вона змінила й наше щоденне життя: побут, емоції, мрії та надії. Це може спостерігати кожен із нас на прикладі своєї сім'ї, родини, місцевої громади, країни загалом. Ми вчимося жити в новому, невідомому для нас світі.

Часто випробування, які лягли на наші плечі, спричиняють втому, апатію і виснаження. Водночас ми отримуємо новий і цінний досвід виживання в умовах воєнних лихоліть, здобуємо витримку і гарт.

Запрошуємо педагогів України, зокрема вчителів історії та громадянської освіти, разом зі своїми підопічними простежити ситуації виживання й ствердження українців як в історичному вимірі, так і в сучасних реаліях війни.

Така робота може здійснюватися у форматі молодіжного групового проекту на рівні закладу освіти, місцевої громади, у сім'ях чи родинних односельців.

Дізнайтеся разом зі своїми учнями, як у різні періоди історії – в умовах війн, повоєнних лихоліть, репресій, природних чи техногенних катастроф тощо – українцям вдавалося відновлювати життя, зберігати людську гідність і власну ідентичність, знаходити сили для розвитку та планування майбутнього.

Нам важливо проаналізувати ці процеси не в абстрактному вимірі, а на прикладах людей, які жили чи живуть поруч із вами. Оцінка подій минулого здійснюється крізь призму сьогодення, а історія допомагає нам долати сучасні виклики в Україні.

Проаналізуйте, як люди у вашій місцевості стверджуються в умовах сучасної війни: стають захисниками, волонтерять, здійснюють інформаційну підтримку, оберігають своє життя та життя рідних або просто зберігають спокій і витримку у непростих обставинах.

СФЕРИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У ході проєктного дослідження можна зосередитися на одному чи кількох аспектах (на вибір) життя місцевої громади в минулому й сьогодні, зокрема:

- *Локальна ідентичність у вимірі національної та європейської ідентичностей: історія моєї громади та сучасність.*
- *Місцева влада та громада: досвід господарювання в минулому та відбудова громад у сучасних умовах.*
- *Освіта, мистецтво, спорт. Як ми трансформуємо їх у чинники спротиву ворогу та консолідації громади у сучасному та історичному вимірах.*
- *Місцеві герої: військові, волонтери, активісти, небайдужі громадяни.*
- *«Свої» та «Інші» в місцевій громаді: ВПО, мігранти, етнічні, релігійні та інші культурні групи в історії та сьогодні.*
- *Як ми вшановували жертв воєнних лихоліть у минулому і як вшановуємо та будемо вшановувати загиблих воїнів у російсько-українській війні.*
- *Сучасні форми історичної пам'яті: як ми відзначали захисників у минулому і як маємо вшановувати воїнів сьогодні.*
- *Власна дослідницька ідея.*

ЯК МАЄ ВИГЛЯДАТИ ПРОЦЕС ДОСЛІДЖЕННЯ

I. Формування команди учасників. Педагог запрошує до участі у проєкті старшокласників (учнів окремого класу, історичного гуртка, молодіжної організації тощо). До ініціативи можуть долучатися також студенти закладів професійної та вищої освіти – як під керівництвом викладачів, так і самостійно.

II. Вибір і конкретизація мети. У ході спільного обговорення, на основі запропонованого переліку аспектів життя місцевої громади в історичному вимірі та сьогодні, учасники конкретизують тему дослідження.

III. Збір матеріалів. Групи учнів і студентів отримують завдання зі збору необхідних матеріалів: історичних джерел; сучасних текстових матеріалів; фото та відео-матеріалів. Важливою складовою цього етапу є також збір і аналіз матеріалів усної історії (інтерв'ю, свідчення очевидців).

IV. Опрацювання та аналіз. Зібрані матеріали систематизуються за визначеними категоріями. Учасники здійснюють їх критичний аналіз і узагальнення.

V. Створення продукту проєкту. Результати дослідження оформлюються в одній із доцільних форм презентації (продукт проєкту): дослідницька робота, відео, виставка, цифровий проєкт тощо.

VI. Презентація результатів. Матеріали проєкту презентуються під час відповідного заходу на рівні закладу освіти, місцевої громади або ширшої аудиторії.

ЯКИМ МАЄ БУТИ ОСТАТОЧНИЙ ПРОДУКТ ПРОЄКТУ

Результати дослідження можуть бути представлені в одній із форм: текстовій, аудіо та/або візуальній (фото та відеоматеріали). Зокрема, це може бути:

- презентація (наприклад, у Microsoft Power Point);
- постер;
- відео;
- сайт або блог;
- електронна газета, журнал, книга чи альбом;
- будь-який інший формат електронного представлення інформації.

Продукт проєкту обов'язково має супроводжуватися анкетою проєкту (у форматі PDF встановленого зразка). Анкета проєкту з покликанням на продукт надсилається на електронну адресу: center@novadoba.org.ua

Крайдата подання матеріалів – 30 червня 2026 року.

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ КОНКУРСУ

усі проєкти отримують Сертифікат учасника;
40 кращих проєктів будуть відзначені Сертифікатами переможців.

Педагоги-консультанти 40 кращих проєктів будуть запрошені до участі в одному з двох дводенних семінарів, що відбудуться у вересні-жовтні 2026 року.

Учні або студенти (1 представник від команди-переможця) матимуть змогу взяти участь (англійською мовою) в одній із міжнародних академій EUSTORY – Європейської мережі історичних молодіжних конкурсів.

Педагоги, які не були учасниками п'ятого онлайн-курсу «Команда UA», також можуть подавати свої проєкти.

П'ятий весняний онлайн-курс підвищення кваліфікації у сфері історичної та громадянської освіти «Команда UA»

**Практичний блок: Молодіжні проєкти у місцевих
громадах (до 30 червня 2026 року).**

Назва проєкту	
Навчальний заклад	
Населений пункт, область	
Ім'я та прізвище вчителя-консультанта	
Контактна електронна адреса консультанта	
Кількість учасників	
Прізвища та імена учасників проєктної групи	
Покликання на продукт проєкту	
Надіслати проєкт за адресою	center@novadoba.org.ua

Хроніку (щоденник) проєкту не потрібно надсилати окремо. За бажанням, процес роботи над проєктом можна відобразити безпосередньо в продукті проєкту.

**Даю дозвіл на розміщення матеріалів проєкту
на сайті www.komanda.novadoba.org.ua.**

